

[Startside](#) > ... > [Familiereftige Forhold Og Arv](#) > [Forældreansvar, Forældremyndighed Og Samværsret](#) > [Spain](#)

Forældreansvar, forældremyndighed og samværsret

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvad indebærer begrebet "forældremyndighed" i praksis? Hvilke rettigheder og pligter har indehaveren af forældremyndigheden?

I spansk lovgivning betegnes forældreansvar sædvanligvis som *patria potestad* (forældremyndighed). Det omfatter de rettigheder og pligter, som fysiske personer, normalt forældrene, har, eller det ansvar for at beskytte en mindreårigs person og ejendom, som juridiske personer er blevet tillagt ved lov eller retsafgørelse.

Forældremyndighed skal altid udøves til gavn for børnene i overensstemmelse med deres personlighed og med respekt for deres fysiske og psykiske integritet. Den omfatter følgende opgaver og beføjelser:

1. passe dem, være sammen med dem, sørge for deres underhold, opdrage dem og sørge for, at de får en god og alsidig uddannelse (*una formación integral*)
2. optræde på deres vegne og forvalte deres formue
3. beslutte, hvor den mindreårige skal have sin sædvanlige bopæl, som ikke kan ændres uden de to forældres samtykke eller, i mangel heraf, ved retskendelse.

2 Hvem har normalt forældremyndigheden over et barn?

Forældre har forældreansvar for deres mindreårige børn.

Såfremt forældrene bliver separeret, skilt, ophæver samlivet (*ruptura*), eller ikke har fælles bopæl (*no convivencia*), har begge forældre alle rettigheder og pligter vedrørende deres mindreårige børn, det være sig vedrørende deres person eller deres ejendom, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Lever forældrene adskilt, udøves forældremyndigheden af den person, som barnet bor hos. Efter begrundet anmodning fra den anden forælder kan retten, af hensyn til barnets tarv, tildele ham eller hende forældremyndigheden, som skal udøves sammen med den første forælder, eller kan fordele de opgaver, der er forbundet med udøvelse af forældremyndigheden, mellem begge forældre.

3 Kan der udpeges en anden person i stedet for forældrene, hvis disse ikke kan eller ikke ønsker at udøve forældremyndigheden over deres børn?

Ifølge spansk lovgivning kan andre familiemedlemmer, personer eller institutioner udpeges til under retsligt tilsyn at udøve forældreansvaret for børn, hvis forældrene ikke lever op til deres pligter til beskyttelse ifølge loven om pasning af mindreårige, eller ikke opfylder dem tilfredsstillende.

4 Hvordan reguleres spørgsmålet om forældremyndigheden, hvis forældrene bliver skilt, eller deres forhold opløses?

Hvis forældrene bliver skilt eller separeret, kan forældreansvaret afgøres:

- efter anmodning fra begge forældre i en særlig aftale (*Convenio regulado*), som skal godkendes af domstolene
- ved en retsafgørelse efter en retsforhandling, hvor begge parter høres.

Det påhviler begge forældre at drage omsorg for børnene, i og med at de har forældreansvaret.

De forskellige former for omsorgsret og forældremyndighed kan sammenfattes som følger:

- tildeling til den ene forælder, og der træffes normalt bestemmelser om samvær for den forælder, som ikke har forældremyndighed
- fælles tildeling, hvor barnet skiftevis bor hos den ene eller den anden af sine forældre
- undtagelsestilfælde, når omstændighederne kræver det, og af hensyn til barnets tarv, kan retten træffe en afgørelse om, at forældremyndigheden tilkendes en anden person, enten efter forslag fra forældrene selv eller direkte efter rettens afgørelse.

I tilfælde, hvor værgemålet er blevet tillagt myndighederne, opretholdes denne situation, og forældremyndigheden tildeles ikke nogen af forældrene.

Omsorgsordningen fastlægges helt konkret i den enkelte sag i henhold til børnenes interesse.

5 Hvilke formaliteter skal overholdes, for at en aftale mellem forældrene om forældremyndighed bliver juridisk bindende?

Forældre, der når frem til en aftale om spørgsmål vedrørende forældreansvar, skal indsende en underskrevet aftale om alle de forhold, de er blevet enige om. Ud over andre foranstaltninger skal følgende udtrykkeligt være anført:

- forældremyndighed og omsorgsret
- samværsret
- udøvelse af forældreansvaret
- benyttelse af familiens bolig
- børnebidrag.

Forældrenes aftale skal sammen med ansøgningen forelægges den kompetente førsteinstansdomstol og skal godkendes af forældrene for retten. Den mindreårige afhøres af retten, når dette anses for nødvendigt, af egen drift eller på begæring af anklageren, parterne, medlemmerne af rettens faglige team eller barnet selv. Efter at have modtaget anklagemyndighedens udtalelse, vurderer retten aftalerne.

Aftaler vedrørende virkningerne af ugyldiggørelse, separation eller skilsmisse godkendes af retten, dog ikke hvis de er skadelige for børnene. Hvis parterne foreslår ordninger for samvær og kommunikation mellem børnebørn og deres bedsteforældre, kan retten godkende dem efter en høring af bedsteforældrene, hvor de har givet deres tilslutning.

Afvises aftalerne, skal dette ske i form af en begrundet afgørelse. I dette tilfælde skal ægtefællerne eventuelt fremsætte et nyt forslag til rettens godkendelse.

6 Hvilke alternative konfliktløsningsmuligheder findes der, hvis forældrene ikke kan nå til enighed om en aftale om forældremyndigheden?

Familiemægling er det bedste alternativ til en retslig afgørelse, når der skal nås en aftale mellem parterne.

De aftaler, der indgås, skal altid godkendes af retten for at have retskraft.

7 Hvilke spørgsmål vedrørende barnet kan dommeren afgøre, hvis forældrene går til domstolene?

Efter at have hørt børnene skal retten altid træffe afgørelse om følgende foranstaltninger, der er til børnenes bedste, og om muligt undgå at adskille søskende:

- de retlige foranstaltninger vedrørende forældremyndigheden, der skal tilkendes den ene eller begge forældre, samt opdragelsen
- samværsret. Med henblik herpå skal retten angive tid, måde og sted for, at forældrene kan tale med børnene og være sammen med dem
- det kan undtagelsesvis være nødvendigt at begrænse eller ophæve samværsretten under alvorlige omstændigheder, eller hvis en af forældrene gentagne gange groft forsømmer sine forpligtelser over for børnene
- tilkendelse af hel eller delvis forældremyndighed, hvis der er grund til det, og det er i børnenes interesse, til den ene af forældrene, herunder fratagelse af forældremyndigheden, hvis det skulle vise sig nødvendigt
- det underholdsbidrag, som hver af forældrene skal betale for at dække barnets fornødenheder, idet der tages hensyn til forældrenes økonomiske forhold og de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre betalingen
- tildeling af retten til at benytte familiens bolig og almindeligt indbo, hvis forældrene ikke er enige, idet der først og fremmest tages hensyn til den ægtefælle, som har forældremyndigheden over mindreårige børn.

8 Hvis den ene af forældrene får tilkendt forældremyndigheden alene, betyder det så, at vedkommende kan træffe beslutninger om alle forhold omkring barnet uden først at rådføre sig med den anden part?

Generelt deles forældremyndigheden af begge forældre, og dermed har de begge mulighed for at træffe beslutninger og løse alle spørgsmål, der vedrører et barn, selv om kun den ene af forældrene har forældreretten.

Hvis forældrene er uenige om de beslutninger, der kan eller skal træffes i forbindelse med et mindreårigt barn, og det ikke er muligt for forældrene at nå til enighed, kan den ene af forældrene henvende sig til retten for at få løst konflikten. Disse beslutninger kan f.eks. vedrøre uddannelse, valg af skole og fritidsaktiviteter, sundhedsmæssige spørgsmål og valg af læge, personlige anliggender såsom valg af navn eller religion samt valg af det sted eller land, hvor de mindreårige børn skal bo osv.

Retten lytter til begge forældre og barnet, hvis dette er hensigtsmæssigt, og tilkender den ene eller den anden forælder retten til at træffe de relevante beslutninger. Begge forældre kan indbringe dette spørgsmål for retten. Hvis der fortsat er uenighed, eller der opstår uenighed igen, og dette skader udøvelsen af forældremyndigheden, kan retten tilkende den ene af forældrene en del af eller hele retten til at træffe beslutninger eller kan dele opgaverne mellem dem. Alle disse foranstaltninger kan træffes for et tidsrum på højst to år.

9 Hvad betyder det i praksis, hvis domstolen tillægger forældrene fælles forældremyndighed over et barn?

Hvis forældrene får fælles forældremyndighed over et mindreårigt barn, vil det i praksis betyde, at forældrene skiftes til dagligt at tage vare på barnet i nogle på forhånd fastsatte perioder. Fælles forældremyndighed kan antage forskellige former. Normalt er der tale om en uge ad gangen eller en fordeling af ugens dage med weekender på skift.

Alle ferieperioder deles mellem forældrene.

10 Til hvilken domstol eller anden myndighed skal jeg indgive anmodning

om forældremyndighed? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min anmodning?

I forbindelse med separation eller skilsmisse efter fælles overenskomst er det førsteinstansretten (*Juzgado de Primera Instancia*), hvor ægtefællerne havde deres sidste fælles bopæl, eller hvor den ene af ægtefællerne har bopæl, der er kompetent.

Såfremt ægtefællerne er uenige, er det førsteinstansretten ved ægtefællernes bopæl, der er kompetent; hvis ægtefællerne bor i forskellige retskredse, kan sagsøger vælge retten ved ægtefællernes sidste bopæl eller sagsøgtes bopæl.

Ægtefæller uden fast bopæl eller opholdssted kan tilsiges til retten på det sted, hvor de opholder sig, eller på deres seneste bopæl ifølge sagsøgers ønske, og hvis kompetencen ikke kan fastslås på denne måde, tilfalder den retten på sagsøgers bopæl.

I retssager, der udelukkende vedrører forældremyndighed og børnenes underhold, og hvor forældrene ikke er gift, er førsteinstansretten ved forældrenes sidste fælles bopæl kompetent. Bor ægtefællerne i forskellige retskredse, kan sagsøger vælge retten ved sagsøgtes bopæl eller barnets bopæl.

Begæringen skal ledsages af en vielsesattest og i givet fald af børnenes fødselsattest som dokumentation for deres optagelse i folkeregistret sammen med de dokumenter, hvorpå ægtefællen baserer sin ret. Hvis der begæres foranstaltninger vedrørende ejendomsretten, skal sagsøger fremlægge dokumenter, der gør det muligt at vurdere ægtefællernes og i givet fald børnenes økonomiske situation. Dette kan f.eks. være selvangivelser, lønsedler, udskrifter af bankkonti, skøder eller attester på optagelse i registre.

11 Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde? Findes der en hasteprocedure?

Følgende procedurer gælder i disse tilfælde:

Hvis parterne er enige og ikke er gift, finder proceduren om fælles overenskomst i den civile retsplejelovs artikel 777 anvendelse i forbindelse med separation, skilsmisse og vedtagelse af forskellige foranstaltninger vedrørende forældremyndighed og børnenes underhold.

Hvis parterne ikke er enige og ikke er gift, finder proceduren i den civile retsplejelovs artikel 770 og 774 anvendelse på både ægteskabssager og sager om forældremyndighed.

I hastesager kan der træffes en række foranstaltninger ved brug af følgende procedurer:

Forudgående foreløbige retsmidler i forbindelse med begæringen om ophævelse af ægteskabet, separation eller skilsmisse eller procedurer vedrørende forældremyndighed og børnenes underhold, jf. den civile retsplejelovs artikel 771 og 772.

Det er udtrykkeligt fastsat, at hvis der er grund til at anvende en hasteprocedure, kan der træffes umiddelbare foranstaltninger samme dag og med samme retsvirkning som omhandlet i artikel 102 i civillovbogen (*Código Civil*).

Foreløbige retsmidler i forbindelse med accept af begæringen i ægteskabssager eller sager om forældremyndighed som i førnævnte tilfælde, jf. den civile retsplejelovs artikel 773.

12 Kan jeg få retshjælp?

Det er muligt at opnå hel eller delvis retshjælp, forudsat at de krav, der stilles i loven om retshjælp, er opfyldt. (Se "[Retshjælp - Spanien](#)").

13 Kan en afgørelse om forældremyndighed appelleres?

For at finde ud af, om retsafgørelser kan appelleres, må der skelnes mellem de forskellige typer retsafgørelser i forbindelse med forældreansvar, navnlig:

- alle retsafgørelser i sager, hvor forældrene er uenige, kan appelleres til den regionale domstol (*Audiencia Provincial*)
- retsafgørelser, der træffes i sager, hvor forældrene er enige, kan kun appelleres til den regionale domstol, hvis der træffes en foranstaltning, som er i strid med indholdet af forældrenes aftale. Retsafgørelser i forbindelse med sager, hvor forældrene er enige, kan kun appelleres til den regionale domstol, hvis der træffes en foranstaltning, som er i strid med indholdet af forældrenes aftale.

Ifølge loven er der ikke mulighed for at appellere retsafgørelser om forudgående foreløbige retsmidler eller foreløbige retsmidler eller afgørelser om udøvelsen af forældremyndigheden.

14 I visse tilfælde kan det være nødvendigt at gå til en domstol eller en anden myndighed for at få en retsafgørelse om forældremyndighed fuldbyrdet. Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde?

Hvis en retsafgørelse om forældreansvar ikke frivilligt fuldbyrdes, kan den førsteinstansret, der traf den, forelægges en anmodning om fuldbyrdelse og derved gennemtvinge afgørelsen.

Det skal anføres, hvilken retsafgørelse der skal fuldbyrdes, og mod hvem.

15 Hvad skal jeg gøre for at få en afgørelse om forældremyndighed, der er truffet af en domstol i en anden medlemsstat, anerkendt og fuldbyrdet i denne medlemsstat?

De i en medlemsstat trufne retsafgørelser i forbindelse med ægteskabssager om udøvelse af forældreansvar for et fælles barn, som kan fuldbyrdes i den pågældende stat, og som er blevet forkyndt, anerkendes i Spanien på anmodning af den ene af de berørte parter, uden at det er nødvendigt at indbringe sagen for retten, jf. Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar. Denne forordning finder anvendelse på afgørelser truffet i allerede indledte sager, på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible, samt på aftaler, som er blevet eksigible i den medlemsstat, hvor de blev indgået, før den 1. august 2022. Derefter finder forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 anvendelse.

For at anmode om fuldbyrdelse skal der indgives en begæring om fuldbyrdelse til retten i den retskreds, hvor den mindreårige befinder sig, og hvor fuldbyrdelsen skal finde sted. Der skal vedlægges en kopi af den retsafgørelse, der ønskes fuldbyrdet, som skal opfylde alle krav til sikring af, at der er tale om en autentisk retsafgørelse i overensstemmelse med standardformularen i bilag V. Der er advokattvang (*Abogado y Procurador*).

16 Til hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg henvende mig for at gøre indsigelse mod anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om forældremyndighed, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i disse tilfælde?

For at gøre indsigelse mod anerkendelse af en afgørelse om forældreansvarets placering, der er truffet i en anden medlemsstat, skal den berørte rette henvendelse til den førsteinstansret (*Juzgado de Primera Instancia*), hvor afgørelsen søges anerkendt, og påberåbe sig en af de grunde til at nægte anerkendelse, der er nævnt i forordning (EF) nr. 2201/2003, herefter i forordning (EU) 2019/1111.

Der er tale om følgende grunde:

- a) såfremt anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, hvor anerkendelse påberåbes, under hensyntagen til barnets bedste
- b) såfremt en person er dømt som udebleven, og det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den pågældende i så god tid og på en sådan måde, at denne har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre det fastslås, at vedkommende utvetydigt har accepteret afgørelsen
- c) på anmodning af en person, der gør gældende, at afgørelsen krænker vedkommendes forældreansvar, såfremt afgørelsen er truffet, uden at vedkommende har haft mulighed for at blive hørt
- d) såfremt og i det omfang den er uforenelig med en afgørelse vedrørende forældreansvar, der senere er truffet i den medlemsstat, hvor anerkendelse påberåbes
- e) såfremt og i det omfang den er uforenelig med en afgørelse vedrørende forældreansvar, der senere er truffet i en anden medlemsstat eller i det tredjeland, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, forudsat at denne senere afgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, hvor anerkendelse påberåbes, eller
- f) såfremt den i artikel 82 angivne procedure ikke er blevet fulgt.

17 Hvilken lovgivning finder anvendelse i en sag om forældremyndighed, hvor barnet eller parterne ikke bor i denne medlemsstat eller er af forskellig nationalitet?

Lovgivningen på den mindreåriges sædvanlige bopæl finder anvendelse, jf. Haagerkonventionen fra 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn.

Denne hjemmeside er en del af "[Your Europe](#)".

Vi vil gerne høre din [mening](#) om, hvor nyttige de fremlagte oplysninger er.

■ Sidste opdatering: 13/03/2026

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.